

הכנסת השמינית
מושב שלישי

פרוטרקול מ"מ 138
מישיבת הועדה לשירותים ציבוריים
שהתקיימה ביום א', כ"א בחשוון, תשל"ד
(26.10.75) שעה 11.00

נ כ ח ו

חברי הועדה:
היו"ר ח. גרוסמן
י. בארי
מ. גז
ל. דיציאן
א. ורדיגר
מ. ידיד
פ. שיינמן
ח. שמעוני

מוזמנים:
ד"ר יובל - מטעם משרד הבריאות
ד"ר מ. לנדר - " " " " " "
ש. נעמן - יועץ משפטי, משרד הבריאות
ד"ר מ. קנוסוב-מטעם משרד הבריאות
ט. שפניץ - מטעם משרד המשפטים

מזכירת הועדה: ש. כרם

רשמה: מ. טרלו

סדר היום: חוק לתיקון פקודת המתעסקים ברפואה (מס' 4),
תשל"ה - 1974

אני פותחת את הישיבה.

היו"ר ח. גרוסמן:

חוק לתיקון פקודת המתעסקים ברפואה (מס' 4), תשל"ה-1974

ש. נעמן:

עד היום ישנו הנוסח המנדטורי.
לאחר הקמת המדינה התעוררו קשיים
בהפעלת הפקודה, לאחר שהתברר שחסרות סמכויות למנהל לבצע את
הפקודה, בפיקוח על רופאים; בין אלה שמבקשים לעסוק ברפואה
ובין אלה שיש להם רשיונות אבל לפי גסיבות מיוחדות הרשות
המפקחת צריכה לשקול ביטול או הפסקת הרשיון.
בהצעה באה להרחיב את התיקון שעשה

ב-1972.

קודם היתה הגבלה שהיתה קשורה למחלת
נפש של רופא, והיא הורחבה לאפשרויות שונות של חוסר יכולת
למלא את תפקידו. מן הדין שתהיה סמכות סטטוטורית לבטל רשיון.

הוראה אחרת מרחיבה את אמצעי המשמעת
שניתן להפעיל נגד הרופאים. עוד בימי המנדט אפשר היה להביא
רופא לדין על שורה של עבירות על אתיקה מקצועית, בנוסף
למשפט הפלילי; או, אם העבירה היתה אתית בלבד, אפשר היה
להביא אותם בפני בית דין משמעת. אפשר לבטל את רשיונו של
הרופא או להשעותו לזמן מוגבל.

לפעמים עבירות שעבר הרופא, בין
אתיות ובין פליליות, כשהוא מוכא בעטין לבית הדין המשמעת
לפי סעיף 9, מסתבר שעונש של ביטול רשיון או השעייתו זו
סנקציה חמורה שלא עומדת ביחס לחומרת המעשה שביצע הרופא.
לעומת זה, יש צורך בסנקציה של נזיפה או התראה ע"י המנגנון
לפי פרוצדורה קבועה. לפי הפרוצדורה הקיימת עוד מזמן המנדט
יכול הרופא להתגונן באמצעות עורך-דין, ואפשר גם לערער בפני
הבג"צ. הפרוצדורה תישמר, רק תורחב הסנקציה לאמצעים משמעתיים
נוספים.

עוד בשנת 1972 תוקנה הפקודה שנוגעת
אפשרות למנהל לבקש ממי שמבקש רשיון לעסוק ברפואה, שיעמוד
בבחינות מסוימות. ההצעה שלפנינו באה להרחיב את האפשרות
גם לגבי מי שמבקש רשיון, אם יש חשש שלאדם אין השכלה מתאימה.
לפעמים יש חשש שרופא עבד בחו"ל ולא סיים את לימודיו או שחסר
לו קורס מסוים.

או שבית הספר מוכר או שהוא איננו
מוכר.

ל. דיציאן:

ש. נעמן:
לפעמים באים רופאים מחו"ל שהפסיקו את הלימודים בגלל המלחמה או בגלל סיבה אחרת. המנהל ידרוש מהרופא הזה להשלים את לימודיו.

יש גם תואר מומחה. רופא שעשה ספציאליזציה במקצוע רשאי לקבל תואר רופא מומחה, הוא חייב לעמוד בבחינות. מוצע ששר הבריאות יוסמך לקבוע אגרות בחינה שיחולו על הרופאים המבקשים.

בפקודה מ-1947, סעיף 18(א) מוסמך המנכ"ל להתיר לעובדים במשרד הבריאות, לעובדי מרפאות שאינם רופאים, לבצע פעולות ולפסור אותם מאי אלה הוראות של הפקודה. יש פעולות שלא הרופאים חייבים לבצע, והמנכ"ל יכול להסמיך גם עובדים אחרים במשרד הבריאות או עובדי מרפאות לתת את הטיפולים הללו. כדי להסיר ספק בסמכות המנהל וכדי שאחיות תרצינה למלא את ההוראות המורכבות ושלא תפחדנה שהן פועלות בניגוד לחוק, מציע לקבוע סמכות גם לגבי אחיות ואחים,

היו"ר ח. גרוסמן:
ההסתדרות הרפואית הגישה שורת הסתייגויות. אני מציעה להזמין אותם לישיבה הבאה. יש גם שורת הסתייגויות שהגיש חה"כ פעיל.

מ. ידיד:
בסעיף 3(ג) קבעו ששר המשפטים יהיה רשאי לקבוע סדרי דין. מדוע?

ש. נעמן:
מדובר בסמכות של ועדה רפואית שיכולה לקבל החלטות בדבר רופאים. מקובל שבעניני פורצזורה שר המשפטים קובע בעניני ראיות וסדרי דין. רצינו לשמור פה על הדבר הזה. בכל החוקים ששם מוסרים סמכות לקבוע סדרי דין, הסמכות שמורה לשר המשפטים.

פ. שיינמן:
בדיון הטרומי הצעתי לשנות את הועדה שלא תהיה רק מיעצת אלא מחליטה. כאן מוצע שהועדה תיעץ והמנהל קבע. היו"ר של הועדה יהיה המנהל, אבל הועדה היא שתחליט. לא צריך לתת ענין חשוב כזה להכרעת אדם יחיד.

ל. דיציאן:
לאור הצעת חה"כ שיינמן, אני מבקש לומר לנו מה נוסח ההוראה שלפיה המנהל נותן רשיון.

ש. נעמן:
עובדים על נוסח חדש של הפקודה. ההצעה נמצאת בוועדת החוקה ומחכים לתיקון הזה, אז לא נהיה תלויים בנוסח האנגלי אלא בנוסח העברי.

ל. דיציאן:

הנוסח של : רופא בשירות משרד הבריאות, אינו נראה לי. זו מהפכה. עד עכשיו היה המנכ"ל של משרד הבריאות קובע; בתקופת המנדט היה זה שר הבריאות. אינני רוצה לפגוע ברופאי משרד הבריאות אבל מעמדם כלפי יתר חברי הועדה יכול להיות נחות. אחת הוא מומלץ ההסתדרות הרפואית ויש להניח שלמטרה זו ימנו בן אדם בעל מעמד מתאים. השני הוא מרצה בכיר בבית הספר לרפואה. מטעם המשרד יכולים לשלוח אדם שקיבל רשיון רק אתמול. הספק מתעורר רק לגבי אנשים שלמדו בחו"ל ולא לגבי אנשים שגמרו ב"ס לרפואה בארץ. לדעתי צריך לקבוע שזה לא יהיה רופא משרד הבריאות אלא צריכים להיות לו קריטריונים נוספים. אני מבין את הבעיה שהמנהל שהוא היו"ר ממלא פונקציה כפולה והוא כאילו מיעץ לעצמו. אבל מצד שני לא יכול להיות כתוב שתם רופא. או שיהיה כתוב: סגן מנכ"ל משרד הבריאות, או שתהיינה קווליפיקציות אחרות לאיש משרד הבריאות שישב בוועדה.

היו"ר ח. גרוסמן:

אולי נקבע: תפקיד בכיר במשרד הבריאות?

ל. דיציאן:

אני פתוח להצעה של משרד הבריאות
אני רק אומר מה לא נראה לי.

פ. שיינמן:

בוועדה בת שלושה חברים, צריך להיות אחד מסגל ההוראה של ביה"ס לרפואה. החבר השלישי יהיה איש ציבור, ויהיה יו"ר שהוא המנהל. יכולה גם להיות ועדה בת 5 חברים, שלושה רופאים, ביניהם המנהל, ושני אנשי ציבור.

מ. ידיד:

אני תומך בהצעה שמופיעה בחוברת הכחולה. המנהל, ושני רופאים שאחד מהם הוא חבר הוראה של הסגל הרפואי, ונציג משרד הבריאות. אני סומך בעניין זה על משרד הבריאות שישלח אדם בעל כושר שייצג את המשרד בצורה הנכונה.

י. בארי:

גם אני תומך בנוסח המוצע מהנימוקים שהועלו ע"י חה"כ ידיד. אני מתנגד

להכנסת איש ציבור לוועדה.

א. ורדיגר:

גם אני תומך בהצעה המקורית. מה ההבדל בין : יקים שר הבריאות,

ל בין : ימנה שר הבריאות?

יקים - הוא פונה להסתדרות הרפואית
ומבקש שתגיש לו רשימה.

היו"ר ח. גרוסמן:

צריך שהשר ימנה ועדה.

א. ורדינג:

זה קיים בפקודה.

היו"ר ח. גרוסמן:

מנהל משרד הבריאות הוא רופא והוא
גם איש ציבור. קיבלתי פניות ממאות רופאים מומחים שמחכים לאישור
התואר, והמועצה המדעית לא החליטה עדיין לגביהם. יש סחבת.

כאן מדובר בוועדה מייעצת אבל המנהל
מכריע. רוב חברי הועדה הם בדעה שזה צריך להשאר. אם ח"כ שיינמן
רוצה לשמור לו זכות הסתייגות, הוא יכול לעשות זאת.

מה שח"כ שיינמן מציע, חורג ממסגרת
הצעת החוק. לא מדובר כלל על

ל. דיציאן:

מתן רשיון. כאן מדובר על מי שיושב בוועדה המיעצת.

אני אברר אם זה נושא חדש.

היו"ר ח. גרוסמן:

ש. נעמן:
התיקון המוצע, הולך בכיוון הלך
המחשבה של ח"כ דיציאן. בחוק
הקיים יש הגדרה כזאת: מנהל - מנהל שירותי רפואה, כולל משנה
למנהל וכל פקיד של משרד הבריאות שאותו מינה המנהל לכצע את
התפקיד הזה. אני מוכן לכתוב: רופא בשירות משרד הבריאות.
עד עכשיו המנהל לא עובד לפי ועדה מייעצת. יש מיניאור מינהלית.
הפקוח במתן הרשיונות. אמנם הסמכות היא בידי המנהל, אבל מאן
הקמת המדינה, המנהל פועל באמצעות הממונה על המקצועות הרפואיים.
פה ההכרעה היא בידי המנהל גם לגבי דוקחים ורופאי שיניים.
יושב אתנו אדם שהוא רופא מרכז של הממונה על המקצועות הרפואיים
ושומע את הדיון.

מקבל את ההסבר.

ל. דיציאן:

י. בארי:
באופן תאורטי נתינת הרשיון
וההכרעה באשר למתן הרשיון יכול
שיתן מי שעצמו איננו רופא. עלול להיווצר מצב שמי שמכריע לתת
או לא לתת רשיון יהיה המנהל, וזה יכול גם לא להיות רופא.
עד עתה היה המנהל רופא, אבל לפי נוסח החוק איננו חייב להיות
רופא. היתה התנגדות לכך שבועדה המיעצת ישבו אנשים שאינם
רופאים, על אחת כמה וכמה נכון הדבר לגבי המנהל.

ה ו ח ל ש

סעיף 1 - אושר

לח"כ שיינמן זכות הסתייגות
היו"ר תברר אם הצעתו היא נושא חדש.

סעיף 2

ל. דיציאן:
יש לפעמים שאדם לא יכול לשבת
בועדה משום שהנשוא של הדיון הוא
קרובו או ידידו או אויבו, ואז השר יכול למנות ממלא מקום.
אולי נקבע שזה צריך להיות אדם מאותן הקבוצות שצריכות להיות
מיוצגות?

י. בארי:
הסיפא לא ברורה לי. יכול להיווצר
מצב שהועדה התחילה לטפל בנושא
מסוים והיה הכרח להחליף איש שנבצר ממנו למלא את תפקידו.
הסעיף אומר: "... תדון הועדה בכל ענין בהרכב שהחלה בו עד
סיומו".

היו"ר ח. גרוסמן:
פרט לאמור בסעיף זה, הועדה תתחיל
ותסיים באותו הרכב.

מ. גז:
האם יקבעו מחליף קבוע?

ח. שמעוני:
אם חבר ועדה לא יכול באופן זמני
לבוא לישיבות, לא צריך להחליף
אותו. הועדה יכולה לדון בהעדרו.

פ. שיינמן:
ענין שהובא לוועדה, הרכבה צריך
להיות זהה מתחילת הדיון ועד סופו.
לשם מה כל הפיסקא הזאת?

ל. דיציאן:
האם יש ועדה אחת, או מספר ועדות?

ד"ר יובל:
בינתיים יש ועדה ארצית אחת.

י. בארי:
אם מי שהוא ייעדר זה לא תמיד
פוגם בקוורום. אם מרכיבים ועדה
בת שלושה, רצוי שהשלושה ישבו. אם חבר אחד ייעדר מסיבה כל שהיא
הועדה יכולה להמשיך לדון ומן הדין למנות ממלא מקום.

ש. נעמן:
מדובר בועדה שרק אחד מחבריה הוא
עובד משרד הבריאות, וזה תפקידו.
החברים האחרים הם רופאים ולא תמיד עומדים לרשות הועדה.
הפרקטיקה היא שהרופאים היו צריכים לחכות הרבה זמן לקבלת
הרשיון. אם יהיה ממלא מקום קבוע, לא תהיה סחבת.
להחלטה חיובית מספיקים גם שניים, לא כן להחלטה שלילית.

ל. דיציאן:
האם אתם מסכימים שלכל אחד מחברי
הועדה יהיה ממלא מקום קבוע?

זה טובן מאליו.

ש. נעמן:

פ. שיינמן:
בסעיף הקודם נקבע שאם נבצר ממי שהוא
דרך קבע להשתתף, כאן מציעים גם אם
נבצר ממנו זמנית, על פי בקשת חבר ועדה. ואם הוא לא מבקש? לא
צריך להיות ממלא מקום?

איך אפשר לדעת שנבצר ממנו?

היו"ר ח. גרוסמן:

האם אפשר להבטיח בחוק שכל ממלא מקום
יהיה מאותו סוג של רופא או חבר ועדה שצריך להחליפו?

האם ממלא המקום יכול להיות קבוע?

מה בקשר לספק שהתעורר בקשר לסיפא?

ליו"ר יש פאנל שמתוכו הוא מזמין מ"מ.

ש. נעמן:

לדעתי צריך להיות מחליף קבוע.

מ. גז:

אם מי שהוא לא יכול להשתתף בישיבה
פונה היו"ר לממלא המקום שהוא ממונה

ש. נעמן:

ע"י השר.

לפי סעיף 5(א) זה לא כך.

ל. דיציאן:

היו"ר ח. גרוסמן:
מבקשת שמר נעמן יבדוק את הנוסח
ויתקן. אולי אפשר לקבוע שהשר
ירכיב רשימה של ממלאי מקום שיו"ר הועדה יוכל למנות בשעת הצורך
מקרב אותה רשימה שהשר קבע.

המשך הדיון נדחה.

הישיבה ננעלה בשעה 12.15